

Сучасні проблеми економіки та підприємництва. Випуск 12, 2013

Ключевые слова: организационная культура, конкурентоспособность предприятия, концепции и модели влияния организационной культуры, механизм формирования организационной культуры

Shekhovtsova Y., Gavrilko A.

ORGANIZATIONAL CULTURE AND EFFECTIVENESS OF THE COMPANY

Relevance of material presented in this paper, due to the urgent need for development and construction of organizational culture as the foundation for improving the competitiveness of modern enterprises, as only having built an organizational culture appropriate level, you can expect increased productivity and staff performance management.

Keywords: organizational culture, competitiveness, concepts and models of the impact of organizational culture, organizational culture formation mechanism

Шульгіна Л.М.

д.е.н., професор ФММ НТУУ «КПІ»

Баліцька І. П.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «МІЖНАРОДНИЙ ЛІЗИНГ»

У статті розглянуто сутність та досліджено особливості поняття міжнародного лізингу, розроблено схеми проведення операцій міжнародного лізингу.

Ключові слова: лізинг, міжнародний лізинг, цивільно-правові відносини, договір, схема реалізації.

Вступ. Промисловість України вкрай потребує капітальних вкладень для подолання несприятливого стану матеріально-технічної бази промислових підприємств. Брак грошей та їх висока вартість спонукають до пошуків нових джерел інвестицій. Для стримання падіння виробництва економічно доцільним стало використання інституту лізингу, спроможного значно поживити процес оновлення виробництва та прискорити інтеграцію економіки України у структуру світового ринку

Дослідженням сутності поняття лізингу та підходів до його класифікації займалися: Павлюк О.В., Орлов О.О., Рясних Є.Г., Нирялова Ю.В., Францева Е.Ф., Сусанян К.Г., Стукало Н.В., Старцев О.В., Слов'янська Н.Г., Савчук Л.М., Парнюк В.Г. та інші.

Постановка задачі. Метою статті є дослідження сутності поняття міжнародного лізингу та розробка схем реалізації міжнародних лізингових операцій.

Завдання: вивчити сутність поняття міжнародного лізингу, дослідити існуючі схеми реалізації міжнародних операцій, вдосконалити існуючі схеми реалізації міжнародних лізингових операцій.

Результати дослідження. Успіх лізингового бізнесу в будь-якій галузі багато в чому залежить від правильного розуміння його змісту і специфічних особливостей, їхнього адекватного відображення в методичних рекомендаціях і практичних рішеннях.

Тому, насамперед, треба з'ясувати у чому ж полягає сутність міжнародного лізингу, яка його природа і потенціал, принципи й організаційні форми.

Більшість науковців [2, 5, 7] не розглядають міжнародний лізинг як окрему економічну категорію виділяючи його просто як один із підвидів лізингу. Аргументуючи тим, що «внутрішній лізинг здійснюється всередині своєї країни, тоді як міжнародний лізинг здійснюється за кордоном» і зазначаючи, що «єдина відмінність у визначеннях внутрішнього і міжнародного лізингу полягає в тому, що об'єкт лізингу перетинає кордон».

Ці визначення обмежують поняття *міжнародний лізинг* національними кордонами, в той час як міжнародний лізинг починається ще до виходу підприємства на зарубіжний ринок і продовжується після перетину об'єктом лізингу кордонів держави.

Існує інша точка зору, згідно з якою принципів розбіжностей між лізингом «внутрішнім» та міжнародним не існує [8, 3]. В обох випадках використовуються єдині принципи та інструменти. Разом з тим, з огляду на особливості міжнародного ринкового середовища міжнародний лізинг має свою специфіку, що витікає з особливостей функціонування зарубіжних ринків в та умов діяльності на них.

Міжнародний лізинг характеризується більш високим ступенем комплексності, пов'язаним зі складністю міжнародного ринкового середовища, необхідністю вивчення особливостей законодавства багатьох країн, складністю та трудоємністю процесу маркетингових досліджень на зарубіжних ринках, що вимагає залучення спеціалізованих компаній-консультантів, які можуть зібрати інформацію про зовнішні ринки. Міжнародний лізинг передбачає врахування діяльності значно більшої кількості суб'єктів.

Беручи до уваги вищезгадані специфічні особливості міжнародного лізингу, а також визначення «внутрішнього» лізингу, закріплене в Законі України «Про лізинг», як «вид цивільно-правових відносин, що виникають із договору фінансового лізингу, за яким лізингодавець зобов'язується набути у власність річ у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов і передати її у користування лізингоодержувачу на визначений строк не менше одного року за

встановлену плату (лізингові платежі)» [1], можна сформулювати визначення міжнародного лізингу таким чином:

Міжнародний лізинг – вид цивільно-правових відносин, суб'єкти яких перебувають під юрисдикцією різних держав і виникають із договору лізингу, за яким лізингодавець (нерезидент або резидент країни з місцезнаходженням в або поза межами країни) зобов'язується набути у власність майно у продавця (нерезидента країни з місцезнаходженням за кордоном) відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов і передати його у користування лізингоодержувачу (резиденту країни) на визначений строк не менше одного року за встановлену плату (лізингові платежі), при цьому майно чи платежі перетинають державні кордони.

Основними елементами лізингової операції є: об'єкт і суб'єкти; термін лізингової угоди; лізингові платежі; послуги, що надаються за лізингом [6, с. 48].

У практиці міжнародних відносин найбільш розповсюдженими і доступними для підприємства є наступні види міжнародного лізингу:

1. **Прямий лізинг** – договір лізингу, який передбачає передачу лізингодавцем власного (купленого у постачальника) майна лізингоодержувачу в тимчасове користування [4, с. 242]. Прямий лізинг вирішує проблему нестачі необоротних активів (рис. 1):

– прямий експортний (угода, за якої постачальник і лізингова компанія знаходяться в одній країні, а орендар – зарубіжна компанія). Така угода називається експортним лізингом, оскільки по відношенню до свого національного учасника угоди лізингова компанія виконує функцію стимулювання збуту;

– прямий імпорتنний (операція, за якої лізингова компанія знаходиться в країні орендаря, а постачальник – закордонна компанія). Імпортним лізингом така угода називається тому, що по відношенню до свого національного учасника угода (у даному випадку орендаря) лізингова компанія виконує функцію стимулювання імпорту;

– прямий транзитний (угода, усі учасники якої знаходяться у різних країнах). Це найбільш складні операції для лізингових компаній. Вони вимагають знань правових, податкових та інших особливостей, які властиві зразу ж обом іноземним ринкам.

2. **Зворотний лізинг** – договір лізингу, який передбачає придбання лізингодавцем майна у власника і передачу цього майна йому у лізинг. Зворотний лізинг необхідний передусім для тих господарчих суб'єктів, яким терміново потрібні значні обсяги обігових коштів (рис. 2).

Використання наведених схем спрощує управління реалізацією міжнародної лізингової операції.

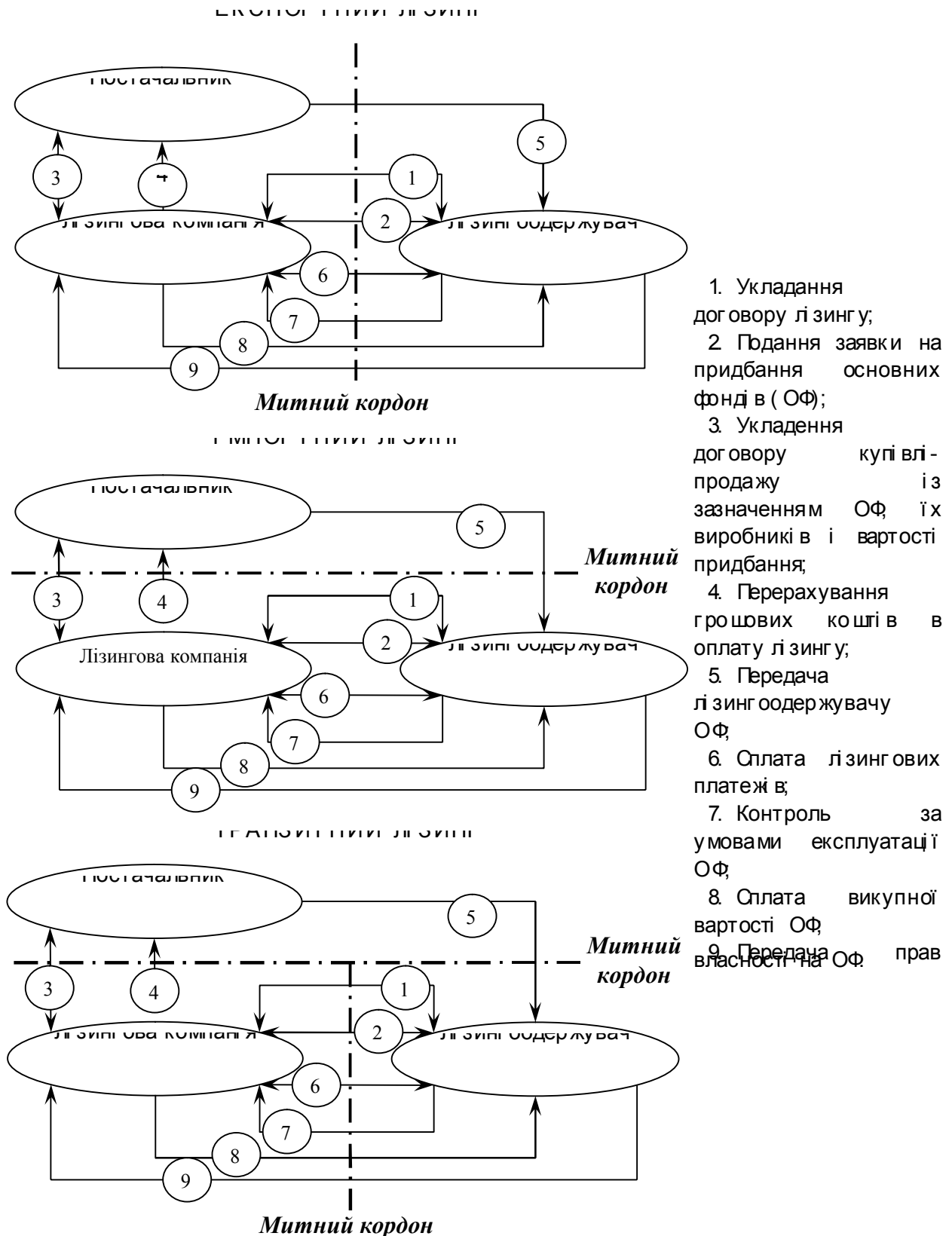

Рис. 1. Схема реалізації прямого міжнародного лізингу

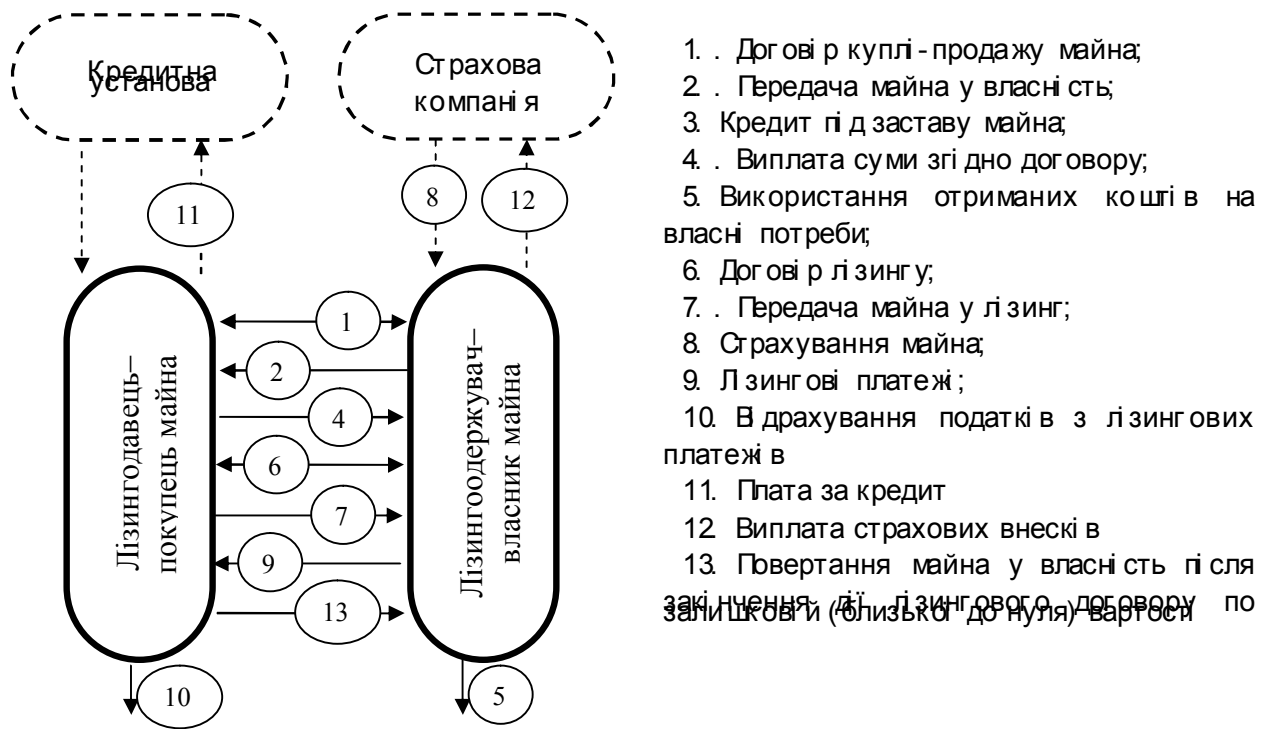

Рис. 2. Схема реалізації зворотного міжнародного лізингу

Висновки. Лізинг є складним для розуміння, але досить перспективним для використання економічним інструментом. Ефективне його використання пов'язане з чітким розумінням сутності цього поняття та вибором виду лізингу, який би відповідав специфічним вимогам конкретного підприємства. З метою спрощення та підвищення ефективності вибору такого чітко окресленого виду лізингу слід використовувати фасетну класифікацію, яка дозволяє маневрувати між критеріями відбору, враховуючи найбільш важливі. Водночас обраний вид лізингу включатиме в себе обов'язковий набір всіх аспектів класифікації.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про лізинг» від 11 грудня 2003р. №381-ХV// Урядовий кур'єр. – 2004. – №. – 16 січня – С. 4.
2. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А. Г. Загородній, Л. Г. Вознюк. – К.: Знання, 2007. – 1071 с. – ISBN 978-966-346-393-3
3. Іваів Б. С. Міжнародні розрахунки [Текст] : підручник / Б. С. Іваів. – Тернопіль : Карт-бланш, 2004. – 223 с. – ISBN 966-7952-29-0
4. Багрова І. В. Міжнародна економічна діяльність України [Текст] : навч. посіб. / І. В. Багрова, О. О. Гетьман, В. Є. Власюк ; ред. І. В. Багрова. – К.: Центр навч. літ-ри, 2004. – 384 с. – ISBN 966-8568-16-8
5. Холодний, Геннадій Олександрович. Лізинг в інвестиційному механізмі інноваційного розвитку підприємств – Х., 2007. – 195 с. ISBN 966-676-188-
6. Брюховецкая Н. Г. Управление лизингом на промышленных предприятиях / Н. Е. Брюховецкая, Е. А. Саплина, С. Я. Елецких, С. Ю. Саплин; Мво образования и науки Украины; Донбас. гос. машиностроит. акад. – Краматорск: ДГМА, 2010. – 143 с. ISBN 978-966-379-435-8

7. Чирков В. Г. Лизинг : інформ-метод посіб / В. Г. Чирков, І. В. Черевань; НАН України [таін.] – К: Фенікс, 2010. – 78 с.: табл. ISBN 978-966-651-825-8.

8. Зовнішньоекономічні операції та контракти: Навч. посіб / [Козик В.В., Панкова Л.А., Карп'як Я.С. і інші] – 2-ге вид., перероб. і доп. – К: Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с. ISBN 966-7767-84-2

Шульгина Л.М.

д.э.н., профессор ФММ НТУУ «КПИ»

Балицкая И.П.

студентка ФММ НТУУ «КПИ»

СУЩНОСТЬ ПОНЯТИЯ «МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЛИЗИНГ»

В статье рассматривается сущность и исследованы особенности понятия международного лизинга, разработаны схемы проведения операций международного лизинга.

Ключевые слова: лизинг, международный лизинг, гражданско-правовые отношения, договор, схема реализации.

Shulgina L.M., Balitska I.P.

THE ESSENCE OF THE CONCEPT OF «INTERNATIONAL LEASING»

The article discusses the nature and studies the features of the concept of international leasing, the scheme for the operations of the international leasing has been developed.

Keywords: leasing, international leasing, civil relations, contract, scheme of implementation.
